БӘЙРӘМ БЕЛӘН СЕЗНЕ, СӨЕКЛЕ ХАТЫН-КЫЗЛАР!

БАРЛЫК ИЛЛӘРНЕҢ ПРОЛЕТАРИЙЛАРЫ, БЕРЛӘШЕГЕЗ!

ДУСЛЫК

КПССның ОКТЯБРЬ РАЙКОМЫ ҺӘМ ХАЛЫК ДЕПУТАТЛАРЫНЫҢ РАЙОН СОВЕТЫ ОРГАНЫ

ОРГАН ОКТЯБРЬСКОГО РАЙКОМА КПСС И РАЙОННОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

Газета 1931 елның 9 июленнән бирле чыга. | №29 (7045) | 8 март, 1990 ел. ПӘНҖЕШӘМБЕ | Бәясе 3 тиен.

Номерга

Телеграмма

Хөрмәтле сайлаучылар!

Минем платформамны яклаган, 4 мартта булган сайлауларда миңа күрсәткән ышанычыгыз өчен сезгә чын күңелдән рәхмәт белдерүне үземнең бурычым дип саныйм. 17 мартка билгеләнгән сайлауларның икенче турында да сезнең яклавыгызга ышанычымны югалтмыйм.

8 Март бәйрәме уңаеннан районның барлык хатын-кызларын бәйрәм белән тәбрик итәм, барыгызга да сәламәтлек, уңышлар һәм бәхет телим.

РИНАТ МӨХӘММӘДИЕВ, ТАССР язучылар Союзы идарәсе председателе, 127 нче Лениногорск округыннан РСФСР халык депутатлыгына кандидат.

КОТЛЫЙБЫЗ!

Бу яз үзенең якты бәйрәме белән сезнең йөрәкләрегезгә өмет нурлары салсын, өегезгә шатлык һәм бәхет, озак елларга сәламәтлек алып килсен.

Бүген без сезгә хезмәтегез, гаилә учагын сүндерми саклап тотуыгыз, тормыш дәвамчылары —балалар үстерүегез өчен зур рәхмәтебезне җиткерәбез.

Без үзебезнең иң яхшы, иң якты теләкләребезне, матур хисләребезне һәм мәңге тынычлыкны сезгә юллыйбыз. Һәрчак чибәр, батыр, безнең югары гуманизм идеаллары өчен көрәштә бирелгән булыгыз, нык торыгыз!

Өегездә тынычлыкны, татулыкны, балаларыгызны саклагыз! Сөегез һәм сөелегез.

«ДУСЛЫК» РАЙОН ГАЗЕТАСЫ РЕДКОЛЛЕГИЯСЕ.

Актив җыелышы

7 мартта КПСС райкомының конференц-залында район партия-совет-хуҗалык активы җыелышы булып үтте. Аның эшендә предприятиеләр, оешмалар, хуҗалыклар җитәкчеләре, авыл Советлары председательләре, район Советына яңа сайланган халык депутатлары һәм башкалар катнашты.

Киңәшмәне КПСС райкомының беренче секретаре Х. Х. Морадыймов ачты. КПСС райкомының партия-оештыру һәм кадрлар белән эшләү бүлеге мөдире Ф. Ш. Галимов РСФСР, ТАССР һәм җирле Советларга 4 мартта үткән халык депутатларын сайлау йомгаклары белән таныштырды.

Халык депутатларының район Советы башкарма комитеты секретаре Т.А. Назарова Советларның беренче сессияләренә хәзерлек һәм үткәрү мәсьәләләренә тукталды.

Рәсми почмак

Сессия чакырыла

12 мартта көндезге ... сәгатьтә район культур[а] йортында халык депутат[лары]ларының Октябрь райо[н] Советының егерме беренч[е] чакырылыш беренче се[с]сиясе булачак. Сессия каравына түбәндәге мәс[ь]әләләр кертелә:

Совет председателен сайлау турында.

Совет председател[е] урынбасарын сайлау ту[рында].

Даими комиссияләр тө[зү] турында.

Башкарма комите[ты] председателен сайлау т[у]рында.

Халык контролены[ң] район комитеты предс[е]дателен сайлау турынд[а].

Совет президиумын т[ө]зү турында.

Башкарма комитет со[с]тавы, бүлекләр һәм ид[а]рәләр төзү, аларның җ[и]тәкчеләре турында.

Халык контролены[ң] район комитеты состав[ы] турында.

Совет структурасы һ[әм] аппарат штатлары туры[н]да.

Депутатларны теркә[ү] 11 мартта (телефонна[р] 2—14—52, 2—16—6[...] һәм 12 мартта рай[он] культура йортында ир[тә]нге 8 сәгатьтән ба[ш]лана.

РАЙОН СОВЕТ[Ы] БАШКАРМА КОМ[И]ТЕТЫ

Хатын-кызлар колагына да
Бар ул бездә миһербанлык

2 мартта Казан телевидениесе аша 4 сәгатьлек «Балалар фонды телемарафоны» булды. Анда аерым кешеләрдән, коллективлардан әлеге фонд исәбенә 540 мең 297 сум акча, 40 мең валюта күчерелде, 13710 сумлык әйберләр бирелде.

Бу шәфкать акциясенә кушылырга теләүчеләр бездә дә бар. 13 март көнне районда үткәреләчәк ата-аналар конференциясендә катнашучылар әлеге фондка взнос кертү өчен махсус урна куюны сорадылар. Анда катнашу һәрбер кеше өчен иректә булачак.

Истән чыгармагыз: әле җирдә ятимлек, гариплек, «әни» сүзен әйтергә тилмергән сабыйлар бар. Алар һәммәсе бездән шәфкать көтәләр.

ГӨЛЛӘРСЕЗ БӘЙРӘМ БУЛАМЫНИ

6 мартта район культура йорты халык белән шыгрым тулы иде. Биредә Халыкара хатын-кызлар көне —8 Мартка багышланган тантаналы җыелыш узды. Доклад белән КПСС райкомы бюросы члены, Норлат тимер юл станциясе начальнигы Л. Н. Газизуллина чыкты.

КПСС райкомының беренче секретаре, ТАССР Верховный Советы депутаты иптәш Х. Х. Морадыймов тантанага җыелучыларны җылы сүзләр белән тәбрикләде. Ул хатын-кызларның производствода һәм иҗтимагый политик тормышта бәяләп бетергесез казанышларын билгеләп үтте, барысына да бетмәс-төкәнмәс энергия, бәхет, якты көннәр һәм сәламәтлек теләде.

Аннан соң Хәлил Хәмзиевич бер төркем күп балалы аналарга Ана даны ордены һәм медальләр тапшырды.

Ә чәчәксез бәйрәм буламыни?! Бу кичне ир-егетләр дулкынландыргыч музыка астында тантанада катнашучыларга тере чәчәкләр өләшеп чыктылар. Моны хатын-кызлар хөрмәт, сөю һәм ихтирам билгесе итеп кабул иттеләр.

Соңыннан «Норлатнефть» НГДУсы һәм 4 нче мәктәп үзешчән сәнгать коллективлары көче белән зур бәйрәм концерты булды.

Ярминкә килде авылга

Иске Әлмәт авылында бәйрәм алды ярминкәсе үткәрү тәкъдимен кем керткән булды икән? Районның иң ерак куст үзәге булган Әлмәттәге 3 март көнне ул хәйран тамашаны үзе күрсә иде ул кеше! Иртәдән үк Норлаттан кәрван-кәрван товар төягән машиналар, Кычытканлы, Әмзә, Колбай Мораса авылларыннан төркем-төркем транспорт барысы да Әлмәткә юнәлде. Мәкәрҗә ярминкәсе диярсең, билләһи.

5 еллар элек шактый өшәнеп, боегып калган Әлмәт урамнарына сәүдә рәтләре, халык төркеме, җыр-бию оештырган яшьләрнең күңелле авазлары —һәммәсе дә бик килешә икән. Урамнар киңәеп, тәрәзәләр нурланып, авыл яшәреп киткәндәй булды ул көнне. Күрше авылларда яшәп тә бер-берсен күрә алмый йөдәгән кордашлар күреште, хатын-кызлар чүкердәште. Эх, тегеләр, читтәгеләр күрсә иде дә, алар да кушылса иде бу шат бәйрәмгә! Кара син сәүдә рәтләрен: конфетын да, мороженоен да, башка нигъмәтләрен дә, промышленность товарларын да гөрләтеп саталар райпо кибетчеләре. Әлмәт морҗаларыннан чыккан сыек төтенгә, коймак-кабартма исенә шашлык исе, чебурики чыжлавы кушылып, бәйрәм алдыннан юмарт хуҗа өендә була торган баш ларны әйләндерерлек рәхәтлек тудырды. Болары —райпоның җәмәгать туклануы работниклары тырышлыгы, камырлары да килешкән, йөзләре дә кояштай кызларның. Шунда ук район культура йорты каршындагы үзешчән артистларының күңелле җырлары да яңгырады.

Авыл урамнарында көне буе шатлык хөкем сөрде. Әйе, ярминкәләрне үткәрә беләләр бездә, бу юлы ул беренче тапкыр район үзәгеннән авыл җиренә күчеп оештырылды. Киләчәктә аның авылларда да прописка алуын авыл эшчәннәре, бигрәк тә хатын-кызлар чын күңелдән телиләр. Зур бүләктәй кабул иттеләр алар әлеге ярминкәне. Бәйрәм алдыннан булганга гына да түгел, чөнки бит безнең табыннар муллыгы, өс-баш бөтенлеге, йорт-җир күркәмлеге турында иң беренче хат[ын-]кыз кайгырта, һәр җ[...] җитеш икән—иң эле[...] хатын-кыз сөенә. Ә б[әй]рәм алдыннан хат[ын-]кызларны игътибар бел[ән] сөендерәләр икән— [...] зеннән елмаю китм[...] өендә дә, эшендә дә ку[...] кулга йокмас аның. Хә[...] халкыбызның табиг[...] шундый бит безнең: аш[...] аш белән җавап би[...] Авыл эшчәннәреннән [...] ның иң галиҗәнәбен, [...] тәҗелен алырга күн[...] без икән инде, а[...] каршына да аш-су бе[...] килүне гадәткә керт[...] илләә дә дөрес эшлиб[...]

С. НУРУЛЛИНА

Татарстан АССР Югары Советы Президиумы КАРАРЫ

Татарстан АССР халык депутатларының җирле Советлары рәисләре һәм президиумнары турында Вакытлы положение

Татарстан АССР халык депутатларының җирле Советлары рәисләре һәм президиумнары турында Вакытлы положение.

Татарстан АССР Югары Советы Президиумы КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан АССР халык депутатларының җирле Советлары рәисләре һәм президиумнары турында Вакытлы положениене расларга.

2. Татарстан АССР халык депутатларының җирле Советларына халык депутатлары Советының беренче сессияләрендә Советлар рәисләрен сайларга: район, шәһәр (район буйсынуындагы шәһәрләрдән тыш) халык депутатларының район һәм шәһәр Советларының Совет президиумнарын төзергә. Совет рәисләре һәм президиумнары үзләренең эшчәнлекләрендә Татарстан АССР Конституциясе, Татарстан АССР халык депутатларының җирле Советлары рәисләре һәм президиумнары турында Вакытлы положение, РСФСР һәм Татарстан АССР закон актларына нигезләнеп эш итәләр.

3. Халык депутатларының җирле Советлары Совет рәисе һәм аның урынбасарлары вазифаларын кертеп һәм түбәндәге рекомендацияләрдән чыгып, үз ихтыярлары белән Советлар структурасының штат берәмлеген раслыйлар.

Халык депутатларының Казан шәһәр Советында ике штатлы вазифа — Совет рәисе һәм Совет рәисенең урынбасары;

Районнарда, шәһәрләрдә, шәһәргә буйсынган районнарда, поселок һәм авыл Советларында бер штатлы вазифа — Совет рәисе яки Совет рәисе урынбасары;

Җирле Совет аппараты Совет карары нигезендә, кагыйдә буларак, Советларның башкарма комитеты берәмлеге, аларның бүлекләре һәм идарәләре чикләрендә оештырыла. Шәһәр (район буйсынуындагы шәһәрләр керә), поселок һәм авыл Советлары аппаратында өстәмә рәвештә штатлы белгеч вазифасы кертелергә мөмкин.

4. СССР Югары Советы Президиумының «Халык депутатларының җирле Советларының рәисләре һәм президиумнары турында Үрнәк положение турында» 1989 елның 20 октябрь Карары нигезендә Советлар рәисләренең һәм аларның урынбасарларының хезмәт хакларын халык депутатларының башкарма һәм күрсәтмә органнарының тиешле категория работникларының хезмәт хаклары дәрәҗәсендә билгеләргә.

5. Татарстан АССР Министрлар Советына җирле идарә органнарына хезмәт хакы түләү белән бәйле фондлар мәсьәләсен республика халык депутатларының җирле Советлары башкарма комитетлары һәм аппарат оештыру структурасындагы үзгәрешләрне исәпкә алып яңадан карарга.

6. Татарстан АССР Министрлар Советына, халык депутатларының җирле Советлары башкарма комитетларына Советларның башкарма комитетлары аппараты структурасында һәм функциясендә кайбер үзгәрешләр кертү буенча тиешле чаралар күрүне гамәлгә ашырырга. Яңа оештырылган Совет органнарының эшчәнлеген тәэмин итү өчен биналар бүләргә, бу максатлар өчен җирле Советларның башкарма һәм күрсәтмә органнарының хәрәкәттәге материаль-техник һәм финанс-хуҗалык базасын файдаланып тиешле шартлар тудырырга.

Татарстан АССР Югары Советының 1990 елның 22 нче февральдәге 3617-XI номерлы карары белән расланган

Татарстан АССР халык депутатларының җирле Советларының рәисләре һәм президиумнары турында

ВАКЫТЛЫ ПОЛОЖЕНИЕ

1. 1 статья. Татарстан АССР Конституциясе нигезендә халык депутатларының район, шәһәр, шәһәр районнары Советлары эшен Совет рәисләре җитәкчелегендә аларның президиумнары, ә шәһәр (район буйсынуындагы) поселок һәм авыл Советларында бу Советларның рәисләре, башкара.

2 статья. Халык депутатлары Советы рәисе депутатлар арасыннан Советның вәкаләт срогына Совет сессиясендә сайлана. Рәис сайлау яшерен тавыш бирү юлы белән үткәрелә. Совет составының артысыннан артыгы аны яклап тавыш биргәндә рәис сайланган исәпләнә.

Совет рәисе Совет утырышларын алып бара, эчке тәртип кагыйдәләре үтәлешен тәэмин итә, Совет карарларына имза куя.

Үзенең барлык эшчәнлеге өчен рәис Совет алдында җавап бирә һәм биләгән постыннан Совет тарафыннан яшерен тавыш бирү юлы белән азат ителә.

3 статья. Халык депутатлары Советы рәис тәкъдиме буенча депутатлар арасыннан яшерен тавыш бирү юлы белән Совет рәисе урынбасарын сайлый. Рәис урынбасары Совет составының артысыннан артыгы аны яклап тавыш биргәндә сайланган санала.

Рәис урынбасары Совет рәисе йөкләтүе буенча аның аерым функцияләрен башкара һәм ул юк чагында яисә ул вазифаларын үти алмаганда рәисне алмаштыра.

4 статья. Халык депутатлары Советы президиумы Совет алдында җаваплы орган булып тора.

Совет президиумы составына вазифасы буенча депутатлардан Совет рәисе, Совет рәисе урынбасары, даими комиссияләр рәисләре, халык контроле комитеты рәисе керә. Совет карары нигезендә президиум составына Советның башка депутатлары да кертелергә мөмкин.

5 статья. Совет рәисе җитәкчелегендә президиум, ә шәһәр (район буйсынуындагы шәһәрләр), поселок һәм авыл Советларында Совет рәисе:

1) Совет сессиясен чакыра, депутатларга һәм халыкка Совет сессиясен үткәрү вакытын һәм урынын, шулай ук Совет каравына кертелә торган мәсьәләләр һәм кабул ителгән карарлар турында хәбәр итә;

2) Совет сессиясенә, аның каравына кертелә торган мәсьәләләрне хәзерләүгә җитәкчелекне гамәлгә ашыра. Совет карарларын башкаручыларга һәм халыкка үзвакытында җиткерүне тәэмин итә;

3) Дәүләт, җәмәгать оешмалары һәм җирле үзидарә органнары белән мөнәсәбәтләрдә Совет вәкиле була;

4) Совет территориясендә эшләрнең торышы турында һәм башка мөһим мәсьәләләр буенча Советка доклад ясый, Советка үзенең эшчәнлеге турында хәбәр итә;

5) Советка башкарма комитет рәисе халык контроле комитеты (группасы) рәисен һәм членнарын сайлау өчен кандидатуралар тәкъдим итә;

6) Советның даими комиссияләрен, халык контроле комитеты (группасы) оештыру һәм аларның составы турында тәкъдимнәрне Совет карамагына кертә, комитетлар, даими комиссияләр һәм депутат группалары эшчәнлеген координацияли;

7) депутатларга үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга булышлык күрсәтә, аларны тиешле информация белән тәэмин итә, Советта, сайлау округларында, аның органнарында эшләү өчен депутатларны хезмәт һәм производствога бәйле вазифаларыннан азат итү белән бәйле мәсьәләләрне карый; депутатларга гражданнарны кабул итүләрне үткәрүдә, шулай ук сайлаучылар, хезмәт коллективлары һәм җәмәгать оешмалары алдында депутатлар отчетларын оештыруга булышлык итә. Совет сессияләренә депутатлык хокукларын һәм вазифаларын гамәлгә ашыру белән бәйле мәсьәләләрне кертә, депутатларга Совет законнарын, Советларның эш тәҗрибәсен өйрәнүгә булышлык итә; депутатларга «СССРда халык депутатлары статусы турында» СССР Законында каралган функцияләрне үтәүдә тиешле хокук, оештыру-техник һәм башка төр ярдәмне күрсәтә;

8) сайлаучылар наказларын гомумиләштерүне һәм алдан карауны оештыра, аларны Совет каравына кертә;

9) халык депутатлары Советларының җәмәгать оешмалары, хезмәт коллективлары һәм җирле үзидарә органнары белән бердәм хәрәкәт итүен оештыра;

10) хәбәрдарлыкның үсүенә булышлык итә, Совет һәм аның органнары эше турында иҗтимагый фикерне исәпкә алу буенча чаралар күрә;

11) җирле әһәмияткә ия мәсьәләләр буенча карарлар эшләү, кабул итү һәм тормышка ашыруда хезмәт коллективларының, җәмәгать оешмаларының һәм гражданнарның башка төр берләшмәләрнең киң катнашуын тәэмин итә; Совет карары нигезендә җирле референдумнар үткәрә, җирле, республика һәм гомумсоюз әһәмиятенә ия мөһим мәсьәләләр буенча гражданнарның фикер алышуын оештыра;

12) гражданнарның Советка адресланган мөрәҗәгатьләрен карау буенча эшне оештыруны тәэмин итә; Совет сессиясендә башкарма комитет һәм халык контроле комитеты (группасы) карарларына һәм эшләренә карата гаризалар һәм шикаятьләр буенча үзенең тәкъдимнәрен кертә;

13) үзенә адресланган депутатлар запросларын карау өчен кабул итә һәм аларга СССР, РСФСР һәм Татарстан АССР законнары билгеләгән срокларда һәм тәртиптә җаваплар бирә;

14) Совет каравына совет карарларының, шул исәптән депутатлар запрослары, тәкъдимнәре һәм сессияләр барышында депутатлар әйткән тәнкыйть замечаниеләре буенча да, үтәлешенә контрольлек алып бару мәсьәләләрен хәзерләүне оештыра;

15) сайлауларны оештыру һәм сайлаучыларның халык депутатларын чакыртып алу буенча закон тарафыннан аңа йөкләтелгән мәсьәләләрне тикшерә һәм хәл итә. Закон нигезендә каралган очракларда депутатларның вәкаләтләрен срогыннан алда туктату мәсьәләсен Совет каравына кертә;

16) депутатларга Совет территориясендә урнашкан дәүләт һәм җәмәгать органнары, предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар эшен Совет вәкаләтенә караган мәсьәләләр буенча тикшерүне йөкләтергә хокуклы. Тикшерү нәтиҗәләре буенча ачылган кимчелекләрне бетерү, законсыз карарларны гамәлдән чыгару, дәүләт дисциплинасын һәм законлылыкны бозуда гаепле кешеләрне җаваплылыкка тарту турында тәкъдим кертә.

Шәһәр (район буйсынуындагы шәһәрләр), поселок һәм авыл Советлары рәисләре тиешле Советларның эшен аларның даими комиссияләре рәисләре белән берлектә оештыралар;

17) СССР, РСФСР һәм Татарстан АССР законнары нигезендә күздә тотылган башка мәсьәләләрне хәл итәләр.

6 статья. Халык депутатлары Советы президиумы утырышлары Совет рәисе тарафыннан зарурилыктан чыгып чакырыла.

Президиум утырышы президиум составының өчтән ике өлеше катнашканда вәкаләткә ия була. Аның утырышларында киңәш бирү хокукы белән президиум составына кермәгән депутатларның да катнашуы мөмкин.

7 статья. Совет президиумы карары үз каравында булган мәсьәләләр буенча президиум составының күпчелек тавышы нигезендә кабул ителә һәм Совет рәисе тарафын- нан имза куела. Аны- карары белән килешмәгә- президиум члены бу мәсь- әләгә үзенең карашын Совет сессиясендә бәя- итәргә яисә бу хакта яз- ма рәвештә сессиядә рә- ислек итүчегә тапшы- рырга хокуклы.

Халык депутатлары Советы үзенең президиу- мының карарын, ә шә- һәр (район буйсынуындагы шәһәрләр), поселок һә- авыл Советларында Сове- рәисенең карарын гамәл- дән чыгарырга хокуклы.

Совет территориясендәг- барлык дәүләт органнары һәм вәкаләтле кешеләр, предприятиеләр, учрежде- ниеләр һәм оешмалар, гражданнарга Совет пре- зидиумының, ә шәһәр (район буйсынуындаг- шәһәрләр), поселок һә- авыл Советларында Со- вет рәисенең карары- үтәү мәҗбүри.

8 статья. Халык деп- татлары Советы прези- диумының, ә шәһе- (район буйсынуында- шәһәрләр), поселок һ- авыл Советларында С- вет председателенең Т- тарстан АССР Югары Советы Президиумы р- лаган үрнәктә Татарст- АССР Дәүләт гербы - рәтләнгән мөһере бул-

9 статья. Халык де- татлары Советы, аны- президиумы һәм Сов- рәисенең эшчәнлеген С- вет аппараты тәэмин и-

Совет аппараты раб- никлары структурас- һәм штатлары, шулай - аның работниклары х- мәтенә түләү шартла- ССР Союзы, РСФСР - Татарстан АССР зак- нарында күздә тотыл- нормативлар нигезенд- Совет тарафыннан б- теләнә.

Котлыйбыз!

Хатын-кызларыбызны берләштерүче уртак максат —ул мәхәббәт, йортта иминлек, балалар һәм якыннарының сәламәтлеге һәм бәхете, тынычлык. Шушы изге максатларның гамәлгә ашуын телибез, сөекле хатын-кызларыбыз!

МӨГЕЗЛЕ ЭРЕ ТЕРЛЕК СИМЕРТҮ БУЕНЧА ХУҖАЛЫКАРА БЕРЛӘШМӘ АДМИНИСТРАЦИЯСЕ, ПАРТИЯ, ПРОФСОЮЗ ҺӘМ КОМСОМОЛ КОМИТЕТЛАРЫ.

Котлыйбыз!

Йорт һәм гаилә, балалар тәрбияләү хакына ару-талу белми хезмәт итүегез, тугрылык, киң күңеллелек, шәфкатьлелек һәм зирәклек күрсәтүегез белән сез тирән ихтирам, мәхәббәт һәм хөрмәт казандыгыз, сөекле хатын-кызларыбыз. Сезне яз бәйрәме белән котлап, бәхет, тынычлык, шат көннәр телибез.

«ЧИШМӘ» КОЛХОЗЫ ИДАРӘСЕ, ПАРТИЯ, ПРОФСОЮЗ ҺӘМ КОМСОМОЛ КОМИТЕТЛАРЫ.

„КӨЙНЕ ТЫҢЛАГЫЗ...“

—ди Галина Владимировна һәм илһамлы карашын класска төби. Һәркемгә инде гадәти тоелган бу сүзләрне, ишарәләрне балалар гаять сизгер отып алалар һәм менә инде ничә тапкыр әзер сәнгать әсәре тудыручы сихри моңнар, тылсымлы көйләр дөньясына пәрдә ачылганны көтәләр.

Г. А. Прокофьева Норлат балалар музыка мәктәбендә теория дәресләрен бирә. Тәүге тапкыр нота турында башлангыч белемнәрне, катлаулы кагыйдәләрне —ә музыкаль белемне алардан башка үзләштерү мөмкин түгел —Галина Владимировнадан өйрәнделәр.

Ул үзенең укыту эшен ундүрт ел элек, Казан музыка училищесын тәмамлап, Норлатка килгәч башлый. Укытучы музыкант һөнәре турында болай ди:

—Безнең эш күп яктан үзенә җәлеп итә. Иң элек, сәнгать белән якынлыкны сиземләү, гүзәллек дөньясына катнашлык, үзеңне иҗади яктан күрсәтү мөмкинлеге дип әйтер идем мин. Һәм, әлбәттә, балалар белән һәр көнне аралашу бәхете.

Эшегездән шәхси канәгатьләнү табасызмы дигән сорауга әңгәмәдәшем:

—Бу сорау никадәр җиңел булса, шулкадәр авыр да. Шуңа карамастан, ачык әйтәм: музыка миндә, ә мин аңарда күпме яшәсәм дә ул мине алҗытмый. Һичшиксез, бу хис балаларга да бирелә. Аннары, балаларны музыка дөньясына алып керү, аңа карата кызыксыну уяту— катлаулы һәм авыр процесс та бит әле. Биредә иң элек тирән белем һәм зур тырышлык кирәк. Һәм бигрәк тә— укучының сәләтенә, булдырасына ышаныч. Ә шул ышанычны югалту укытучының уңышсызлыгы... Безгә сирәк булса да укучыларның мәктәптән китүен кичерергә туры килә, гомуми белем мәктәпләрендә мондый хәлгә юл куелмый бит. Кайберәүләрнең шулай китүе безне үзебезнең эшкә бәя биргәндә аеруча тәнкыйть күзлегеннән карарга мәҗбүр итә,—дип җавап бирде ул.

Галина Владимировна һәрбер кешенең күңелендә моң, аның хезмәтендә, бөтен тормышында үзенчәлекле бер көй булырга тиеш дип саный. Шуңа күрә дә музыка мәктәбе укучыларының хәзерлеге турында кайгырту күз угыңда булмавын аңламавы турында әйтте. Аларны бит халык арасында музыканы пропагандалау, культура-пропаганда эшләрен алып баруга җәлеп итеп булыр иде.

Галина Владимировнадан яраткан бәйрәме турында сорадык.

—Әлбәттә, 8 нче Март, диде ул.—Бу көнне елга бер булса да үзеңә карата игътибар сизәсең, «кайгырту» дип тә әйтер идем мин. Чөнки кибеттә чират тору, һавалы, бераз йомшак эндәшүләре белән ирләр, үзләренең проблемалары белән балалар, һәрвакыттагыча бу көнне дә хатын-кызлар мәшәкате булып кала.

Аның белән килешмичә булмый, чөнки Галина Владимировна мәктәптә хатын-кызларның зур коллективы арасында булса да гаиләдә ир-атлар вәкиленең өчесе—ире һәм ике улы арасында берүзе.

Г. СМИРНОВА.

«Чәчкәләрне кемгә бирәсез...»

«Дуслык» район газетасы Халыкара хатын-кызлар көне—8 Март алдыннан үзенең укучыларына әнә шуны сорауны биргән иде.

Октябрьно поселогыннан Н. МӘҖИТОВ беренче чәчәкләрне шәфкать туташы Ольга Александровна Сиплатовага тәкъдим итә.

«Ул безгә 4 километр ераклыктагы Елаурдан көн саен килә, авыруларны карый, тиешле ярдәмне күрсәтә. Ялгыз карт-карчыкларның өйләренә йөри, булыша.

Ялгыз карчык Фатыйма әби Шәрәфетдиновaны үлгәнче карап торды: мичен ягып өен җылытты, идәнен, керен юды, ашарына хәзерләде. Шундый игелекле хатын-кызга чәчкәләрнең иң-иң матурларын бүләк итсәң дә артык булмас».

x x x

Урнәк авылыннан бер төркем хатын-кызлар бу көнне чәчкәләрне кибетчеләре Разия Зәкиевна Хаҗиморатовага бирергә булганнар.

«Тәмле телле, ачык йөзле сатучыны күптәннән күргәнебез юк иде. Разия Зәкиевна эшли башлаганнан бирле көндәлек кирәк-яракка мохтаҗлык кичермибез. Гөлләр кебек һәрчак елмаеп көләп яшә», дигәннәр алар.

Без дә берсүзсез шуңа кушылабыз. Гөлләр кебек яшәгез хатын-кызлар!

Бу рәсемнән сезгә карап торучы мөлаем йөзле, ягымлы ханым—«Рассвет» совхозының дуңгыз карауучысы Галина Николаевна Екамасова. Хатын-кызны гадәттә хезмәт һәм йорт эшләрендә өлгер күрергә күнеккәнбез. Бу төр мәшәкатьләр Галина Николаевна өчен дә хас. Әмма ул, моннан тыш, җәмәгать тормышында актив катнашырга да өлгерә. Ул совхоз бүлекчәсендә цехком председателе. Хуҗалык алдында торган бурычларны хәл итүдә, аренда мөнәсәбәтләрен һәр тармакка киң кертүдә башлап йөрүчеләрнең берсе. Шуңа совхоздашлары аны үткән сайлауларда авыл Советына депутат итеп сайлаганнар иде. Бу юлы исә район Советына халык депутаты итеп сайладылар.

Рәсемдә: «Рассвет» совхозы терлекчесе Г. Н Екамасова.

Горурланабыз!

«Татарстан» колхозы үзенең уңган һәм булган кешеләре белән дан тота. Мисалга Әкълимә һәм Җәүдәт Миндубаевларны алыйк. Икесе дә колхоз эше өчен янып көеп йөрүче чын колхозчылар. Әкълимә безнең авылга ярышташ «Комбайн» колхозының Иске Әмзә авылыннан килен булып төшкән иде. Инде менә дистә елдан артык терлекчелектә эшли. Күндәм, хезмәт сөючән һәм кешеләргә карата изге теләктә булуы аркасында тиз арада үз итте аны халык. Берничә ел рәттән авыл Советы депутаты булып сайланды.

Әкълимә узган ел беренче кат бозаулаган таналар сауды һәм группасындагы һәр сыердан 3647 килограмм сөт алуга ирешә, колхоз савучылары арасында икенче урынга чыкты.

Ә ире Җәүдәт—КПСС члены, әйбәт механизатор, социалистик ярыш алдынгысы. Ул куәтле К-700 тракторын йөртә.

Бу уңган, тату гаиләдә 3 бала үсә. Гөлнур белән Илнур укучылар, Гөлфинә балалар бакчасына йөри. Әнә шулай тормыштан ямь, эшләреннән тәм табып яшиләр Миндубаевлар.

З. ИСМӘГЫЙЛОВА.
Кычытканлы авылы.

«Чәчкәләрне кемгә бирәсез...»

«Иң гүзәл, иң матур чәчәкләрне беренче булып район элемтә узелының ремонт бюросында эшләүче Сәгадәт Манаповага бирер идек, — дип язалар хезмәт ветераны Н. САФИН һәм сугыш һәм хезмәт ветераны Я. ХӘСӘНШИН.—Исеме бәхет мәгънәсен аңлатканы өчен генә дә түгел, без картларга булышлык иткәне өчен. Безгә телефон һәрчак кирәк. Кайбер очракларда төрле сәбәпләр аркасында телефон элемтәсе өзелә һәм без ремонт бюросына хәбәр итәбез. Анда эшләүче Сәгадәт Харисовна телефон эшләмәү сәбәбен тиз генә ачыклый һәм ремонтлата. Күп вакытларда элемтә шул ук көнне эшли башлый. Андый хатын-кызга ничек итеп хөрмәт белдермисең ди инде? Моның өчен аңа рәхмәтебез зур»,—диләр алар.

Сөт җыючылар

Ривгать ага белән Зәкия апа Мингәрәевлар лаеклы ялга чыгып тик утырырга теләмәделәр. Алар халыкның үзеннән арткан авыл хуҗалыгы продуктларын җыюга алындылар. Һәм узган ел Әмзә авыл Советы буенча сөт җыюга җиткерелгән планны үтәүгә үзләреннән лаеклы өлеш керттеләр. Халык белән уртак тел табып эшләгәндә авылда сөт сатучылар байтак булды. Мәсәлән, Мәүминә апа Шәһивалиева 2997, Сания Фәссәхова 2064, Рокия Локманова 2248, Илһамия Исхакова 2558, Зәйтүнә Сәхипгәрәева 2099 килограмм сөт сатканнар.

Елны да әйбәт башладылар. Январь аенда Рәсимә Гайнетдинова 257, Илһамия Исхакова 230, Кәшифә Кәримова 415, Фәүзия Мәхмүтова 295, Мәслүмә Локманова 328 килограмм сөт саткан.

С. ФӘТХЕТДИНОВА.

Котлыйбыз!

Сезне ихлас күңелдән бәйрәмегез белән котлыйбыз. Сезгә аяз күк йөзе, һәрнәрсәдә иминлек, шәхси һәм гаилә бәхете телибез. Кайгы-хәсрәт күрми яшәгез.

«ТАҢ» КОЛХОЗЫ ИДАРӘСЕ, ПАРТИЯ, ПРОФСОЮЗ, КОМСОМОЛ ОЕШМАЛАРЫ.

x x x

СӨЙКЕМЛЕ ХАТЫН-КЫЗЛАРЫБЫЗ!

Сезне елның иң гүзәл бәйрәме—Халыкара хатын-кызлар көне белән котлыйбыз. Сезгә чын күңелдән исәнлек, гаилә бәхете, тынычлык телибез!

СИНДРЯКОВ ИСЕМЕНДӘГЕ КОЛХОЗ ИДАРӘСЕ, ПАРТИЯ, ПРОФСОЮЗ, КОМСОМОЛ ОЕШМАЛАРЫ.

Котлыйбыз!

Сезне Халыкара хатын-кызлар көне 8 Март белән чын күңелдән котлыйбыз. Сез—хөрмәтле аналар, сөекле хатыннар, кадерле апалар һәм сеңелләр —безнең алдынгы хезмәтчәннәребез, тугры тормыш юлдашларыбыз, сизгер киңәшчеләребез. Эшләрегез һәрчак уң, йөзләрегез көләч, тормышларыгыз имин һәм бөтен булсын, бәхет телибез сезгә!

«РАССВЕТ» СОВХОЗЫ ДИРЕКЦИЯСЕ, ПАРТИЯ, ПРОФСОЮЗ ҺӘМ КОМСОМОЛ КОМИТЕТЛАРЫ.

x x x

Сезне яз бәйрәме —Халыкара хатын-кызлар көне белән котлыйбыз. Әлеге яз сезгә шатлык, өегезгә бәхет алып килсен, сәламәтлек, озын гомер бүләк итсен. Барлык теләкләрегез кабул булсын.

«ПУТЬ К КОММУНИЗМУ» КОЛХОЗЫ ИДАРӘСЕ, ПАРТИЯ, ПРОФСОЮЗ, КОМСОМОЛ КОМИТЕТЛАРЫ.

x x x

Хөрмәтле әбиләр, аналар, апалар, сеңелләр! Язның якты бәйрәме уңаеннан сезгә бәхет, нык сәламәтлек, һәр эштә уңышлар телибез. Бәйрәмегез мөбәрәк, табыннарыгыз түгәрәк булсын.

ХАФИЗОВ ИСЕМЕНДӘГЕ КОЛХОЗ ИДАРӘСЕ, ПАРТИЯ, ПРОФСОЮЗ ҺӘМ КОМСОМОЛ КОМИТЕТЛАРЫ.

Һәрчак ачык йөзле, ягымлы Зәйнәп Гаязовна Рәхимованы Кизләү авылының яше-карты үз итә. Моңа ирешү һәр урында бигрәк тә авыл җирендә җиңел түгел. Ә менә Зәйнәп ханым үзенең тыйнаклыгы, тырышлыгы, миһербанлы булуы белән яулый авылдашларының ихтирамын.

Авылда Рәхимовлар гаиләсе һәркемгә үрнәк булып тора. Йорт башы Харис Рәхимов тракторда эшли. Корыч айгыры иске аның, ләкин ул яңасына алмаштырмый. Карап йөрткәч гөрләтеп эшләп тора.

Зәйнәп Гаязовна кыш айларында комплекстагы профилакторийда аш пешерә. Терлекчеләр ул пешергән ашларны мактап-мактап ашыйлар. Шунысын да әйтергә кирәк, «Чишмә» колхозында терлекчеләр түләүсез алалар төшке ашны.

Тәмле ашлар остасы ел саен шикәр чөгендере дә үстерә. Ул узган ел 3 гектар мәйданда шикәр чөгендере үстерде һәм тотрыклы уңыш алды.

Зәйнәп Гаязовна Рәхимова инде пенсия яшендә булса да әнә шулай яшьләргә үрнәк булырлык итеп эшли.

Рәсемдә: «Чишмә» колхозының тәмле ашлар остасы З. Г. Рәхимова.

Котлыйбыз!

Яз килә, яз көлә. Сөекле хатын-кызларыбыз сезнең дә йөзегез яз кояшы кебек балкып, йөрәкләрегез шатлык белән тулып торсын. Сөегез, сөелегез. Һәрчак мәрхәмәтле, шәфкатьле булыгыз! Сәламәтлек, тынычлык, уңышлар телибез сезгә.

УЛЬЯНОВ ИСЕМЕНДӘГЕ КОЛХОЗ ИДАРӘСЕ, ПАРТИЯ, ПРОФСОЮЗ, КОМСОМОЛ ОЕШМАЛАРЫ.

В. ХӘЙРУЛЛИНА

Ничә сум тора хатын?

Ничә сум тора хатын,
Кайсыгыз белә хакын?
Ваксынмыйсыз,
санашмыйсыз,
Беләм мин ирләр халкын.
Бармагыңны тор бөкләп,
Әйтә барам мин иплэп.
Пәлтәдә—кара төлке,
Түләсәң —түгел көлке.
Алты йөзне, җиде йөзне,
Ким дигәндә сал түлке!
Гадие, түрәсендә
Мех бүрек түбәсендә.
Кисен, кооперативка
Ярты мең түләсен дә.
Аягында—итеге,
Түгел әбиең читеге.
Ике йөз сум хәл дә түгел,
Табуы иң читене.
Мең ярым ким дигәндә:
Алтын кулда, муенда.
Колагында—асылташлар,
(Нәрсә бардыр уенда?).
Булгач булсын гел затлы,
Товары импорт атлы—
Ике йөз сум тора күлмәк,
Базарда берәү сатты.
Чутларга җитми бармак,
Хатында икән кармак!
Миннән акча таптыра.
Кармагына каптыра,
Затлы кием эзләтеп,
Базарларга чаптыра.

Ф. МӨХӘММӘТОВА

Ни яме бар...

Ни яме бар җирдә яшәүнең
Кышларында яуган ап-ак кардан
Күңелләргә аклык иңмәсә,
Язлар җиткәч туган төбәкләргә
Сандугачлар кайтып килмәсә.
Җәйләрендә дөнья яшәрмәсә,
Шау чәчәккә болын чummaca
Көзләрендә илне куандырып
Басуларда иген уңмаса.
Ни яме бар җирдә яшәүнең,
Кайгы-шатлыкларны бүлешергә
Якын дустың әгәр булмаса,
Кешелекне дәвам итәр өчен
Көн туганда көчле аваз биреп
Бу дөньяга сабый тумаса.
Ни яме бар җирдә яшәүнең
Йөрәгеңнең иң-иң түрләрендә
Назлы сөю хисең булмаса,
Хезмәтеңнең ямен-тәмен табып,
күңеленә җыр, моң тулмаса —
Ни яме бар җирдә яшәүнең?!

М. УСМА... В

Горурлык

Иң кадерле сүзне
сиңа әйтми,
Һаман саклыйм
Йөрәк түрендә.
Әйтә алмыйча калган
Серле сүзләр
Сагыш булып калды
Гомергә...
Әйтә алмыйча ка...
Сүзләремнең
Еллар үткәч бел...
кадерен,
Ләкин,
Үткәннәргә кире...
Кайта алсам да...
Әйтми китәр ид...
Барыбер.

Р. АЙЗАТУЛЛИН

РЕКОРДЛЫ ҮР

(Юмористик хикәя)

Сазап барган Гөлсәриянең солдаттан яңа кайткан күрше егете Маликка ябышып чыгуы бистәнең озын телле хатыннарына ай буе сөйләргә җитте. Сөйләрлек тә бар иде шул: кыз егеттән биш яшькә олырак. Бусы бер булса, Гөлсәрия институт тәмамлаган экономист, ә Маликның белем ягы такы-токы—сигезенчене дә классыннан бигрәк коридорда укып чыккан малай; боларыннан да ис китәргәне, йортта тагын 7 малай. Маликның әти-әнисе, әбисе-бабасы, баш түгел арт төртергә дә чират—кияү белән кәләш кавышу таңын да верандада каршылаганнар икән. Кем караган, кем күргән—әмма кечкенә каланың кечкенә бер өлеше—тимер юлчылар яшәгән, шулар исемен йөрткән бистәсендә бу көне белән билгеле булды.

Мәхәббәт... карамый, бистә халкы бу хәбәрне сөйләде, сөйләде дә, чираттагы яңалык таралгач, онытты.

Ирдән уңды Гөлсәрия. Верандада көн итүе салкын була башлаган вакытка, ике якның әтиәнисенең якыннан булышлыгы белән, үзенә нигез һәм иң беренче кирәк ышыкланыр урын өлгертте. Икенче җәйдә зур итеп янкорма, өченчесендә каралты-кура, дүртенчесендә мунча, бишенчесендә веранда корды. Бөтенесен үз кулы белән җиткерде. Өйләнешүгә, киңәш-табыш итеп, янгынчы булып урнашты. Бер тәүлек эшли дә, өч көн ял итә. Ул көннәрдә, стройбатта ташчы булып хезмәт иткәнгә, күршекүләгә, таныш һәм таныш булмаган кала кешеләренә йорт, гараж сала, мунчасын ясый, коймасын тота. Аннан кайтты исә—өйгә кереп чыкса чыга, чыкмаса юк—үз йорты тирәсендә кайнаша. Укымышлы ирләр шикелле кайткан җиргә кайнар аш таләп итми, ни пешергән, шуңа риза—талымламый. Ашауэчүгә диванга ятып аратирә гырлаштырып телевизор карый белми. Гәҗит-журналны кулына да тотып карамый, дөресен генә әйткәндә, вакыты да калмый.

Аның ише йорт җанлы кеше юк бистәдә. Өйгә һич буш кул белән кайтмый. Юлда кадак, шөреп тапса, кесәсенә сала, буш шешә күрсә, кулына ала. Урынсыз яткан бар әйбергә йортында урын таба. Җаен китереп урынлы ятканнарын да тик тотмый: дөнья булгач, йортта барысы да кирәк бит ул.

Кош та очып кермәслек каралты-койма өлгерткәч, анда кош-корт, мөгезле мал да асрый башлады. Әмма кайсы оешмадан гамәлдән чыгарылган мотороллер алып кайтып көйләде, мал-туарга җәй буе елга-ерым, юл тирәсеннән, кеше күрмәгәндә күрше колхоз чалуыннан азыгын ташып кына торды. Элеватордагы каравылчы белән танышып җибәргәч, кош-кортны да җимнән өзмәде.

Тырыш, күндәм, үпкәли белми торган иргә тап булуына бик сөенә Гөлсәрия. Тик Малик кына бу тормыштан канәгать түгел— малай юк. Аны да аңлап була: ир-ат нәсел, фамилия калдыру турында ничек уйланмасын инде. Шуңа бөтен яктан тулы, килеш гаиләнең, бер чите китек.

Беренчесе, Гөлсирәләре тугач, «ыһ!» та итмәде Малик: малай малай инде. әнкәсенең кул арасына керә алмый, кызны белеп биргән ходай.

Гөлсинәне алып кайткач, эче кыбырсып куйды ирнең... «булмады». Гөлсәриясен малай диеп ашыктырды, декрет ялыннан чыгып торырга да урын калдырмады. Тик больница базар түгел бит, сайлап алып булмый, ни чәчкән, шуны урасың: өченчегә Гөлфирәне, дүртенчегә Гөлинә, бишенчегә Гөлгенәне төреп җибәрделәр.

Ашыгып кына малай алып булмасына тәмам ышанды Малик. Эшне планлы алып барырга килештеләр. Гөлсәрия больницага барып врачлар белән киңәш-табыш итте. Алар тәкъдим иткән исәпхисапны күздә тотып эш иттеләр. Ике ел үткәч Гөлзифәне, аннан Гөлфизәне, Гөлнисаны алып кайттылар.

(Дәвамы бар).

«Чәчкәләрне к... бирәсез.. ..»

Кеше өчен сә... легеннән дә ка... нәрсә бар д... Әнә Норлат ... нән Г. КАМАЛ... НОВА чәчкәләр... врачы Тәнзилә ... фулловна Идия... нага, ә К. НЕ... Суфия . Әгъз... Волкова белән ... врач Роза Мөб... Фәхриевага бир... телиләр.

«Гөлләр әнә ... киң күңелле, ... йөзле ханымна... килешле. Алар ... гын да сөйке... мөлаемлырак, ... рын шифалы, ... ләрен шәфкать... гә булышыр ... диләр алар.

РЕДАКТО...
Ә. У. АБДУ...

«Дуслык» газетасы атнаның сишәмбе, пәнҗешәмбе, шимбә көннәрендә чыга һәм рус, чуваш телләренә тәрҗемә ителә.

РЕДАКЦИЯНЕҢ АДРЕСЫ: 423000. Норлат шәһәре, К. Маркс урамы, 19.
ТЕЛЕФОННАР: редактор—2—12—14, 2—22—81, редактор урынбасары һәм жаваплы секретарь—2—10—44, рус теленә тәрҗемә буенча редактор урынбасары—2—14—16, чуваш теленә тәрҗемә буенча редактор урынбасары —2—15—63, агропромышленность бүлеге—2—22—51, хатлар бүлеге һәм бухгалтерия—2—18—67.

Газетаны Фидания Хәйретдино... Асия Моратханова верстка ... Наталья Закирова бас... Корректор—Зөлфия Вәлиев...

Нәшрият, полиграфия һәм китап сәүдәсе буенча ТАССР Дәүләт комитетының Октябрьның 50 еллыгы исемендәге Норлат-Октябрь типографиясе.
Күләме—1 басма табак. Заказ 29. Тираж 3.877.